

Методологія проведення медіамоніторингу

Засоби масових комунікацій забезпечують більшість громадян інформацією, яка суттєво формує їх сприйняття політичних, економічних та ін. процесів у державі. Тому, для забезпечення обізнаності щодо впровадження нових реформ надзвичайно важливим є якісне інформування та належне поводження ЗМІ відносно відбору та балансу подання новинного ряду.

Для дослідження обрано метод моніторингу ЗМІ.

Моніторинг ЗМІ (іноді називається «прес-кліппінгом», від англ. press-clipping — «вирізки з преси») — це процес знаходження релевантної інформації публікацій чи сюжетів за визначеними ключовими словами.

Моніторинг діяльності ЗМІ визначить обсяги висвітлення ключових національних реформ, тональність їх згадування (позитивний, негативний чи нейтральний контекст), характер подачі - пояснювальний, констатуючий або просте згадування, наявність упередженості, а також їх зв'язок з міжнародними новинами, посилання на закордонний досвід, наявність графічних пояснень впровадження реформ, прями політичні повідомлення, програми суспільного інформування та інформаційні оголошення. Завдяки моніторингу будуть виявлені недоліки у діяльності ЗМІ з метою їх виправлення у подальшому часі.

У даному документі викладена методологія проведення моніторингу Одеських друкованих та електронних ЗМІ на предмет висвітлення ключових національних реформ, а саме:

1. Медична
2. Освітня
3. Адміністративна (децентралізація)
4. Пенсійна
5. Судова
6. Реформа поліції
7. Міжнародних відносин (продаж землі)
8. Реформа ЖКХ
9. Держава в смартфоні
10. Антикорупційна

У даному аналізі задіяні кількісні та якісні методологічні інструменти у відповідності до міжнародних стандартів проведення моніторингу ЗМІ. Завдяки своєму комплексному і орієнтованому на зміст підходу моніторинг здатний надати глибокий аналіз плюралізму та різноманітності повідомлень ЗМІ, а також висвітлення вибраних предметів/тем.

Кількісний аналіз

Кількісний компонент моніторингу складається з аналізу контенту репрезентативної вибірки засобів масової інформації та фокусується на відповідності стандартам, які

самі по собі є кількісними, такими як обсяг друкованої площі або кількість символів в інтернет-матеріалах. Спеціалісти з моніторингу засобів масової інформації вимірюють загальний обсяг у співвідношенні з тематичними, пов'язаними із впровадженням реформ. Таким чином, ми зможемо встановити, якою мірою діяльність медіа мовників сприяє поінформованості населення з даної теми.

Спеціалісти з моніторингу також оцінюють тональність щодо суб'єктів (позитивну, нейтральну або негативну). Позитивні чи негативні показники відбивають враження глядачів стосовно суб'єктів чи теми. Такі показники щодо кожного матеріалу записуються та відображаються у графіку з метою демонстрації відмінностей між різними ЗМІ та тенденцій, що мають місце впродовж певного часу.

Важливо пам'ятати, що в рамках цього аналізу оцінюється характер поведінки ЗМІ, а не суб'єктів моніторингу. Позитивна або негативна оцінка відповідає позитивному чи негативному враженню, що пропонується глядачеві щодо того чи іншого суб'єкта. Прикладом позитивної оцінки обраного суб'єкта може бути: реформа А активно реалізується та сприяє розвитку країни. Приклад негативної оцінки може бути: реформа Б розрахована на збагачення влади або заможних верств населення. Якщо ж позитивної або негативної оцінки нема – повідомлення є нейтральним, наприклад, коли в репортажі сказано: уряд ухвалив реформу С.

Тональність газетних матеріалів є позитивною, якщо спосіб інформування та характер повідомлення є однаково позитивними. Якщо ж спосіб і характер негативні – тоді, й тональність буде негативною. Нейтральною тональність буде тоді, коли спосіб і характер нейтральні. У разі невідповідності змісту й контексту повідомлення, спеціалісти з моніторингу повинні визначити тональність з огляду на те, що переважає (це може бути зміст матеріалу або контекст).

Щоб під час якісного аналізу унеможливити будь яку суб'єктивність, координатор проекту повинен робити регулярні перевірки аналізу ЗМІ за допомогою окремих спеціалістів з моніторингу. Якщо виникають різні оцінки одного й того ж питання, перш, ніж визначитися щодо тональності, матеріал оцінює вся команда спеціалістів з моніторингу (або керівник групи). 5-бальну шкалу створено для того, щоб дати спеціалістам із моніторингу ширший вибір у процесі оцінювання суб'єктів.

Основними аналітичними методами є складання та перехресна табуляція.

Складання – це додавання (та порівняння) таких показників як обсяг прямої й непрямої мови, наданої політикам чи іншим суб'єктам. Перехресна табуляція або перехресний аналіз змінних – буде зроблено за допомогою базових комп'ютерних таблиць. Так спеціаліст із моніторингу порівнює розподіл частоти змінної в іншій змінній для перевірки міри їх взаємозалежності. Найпростіший аналіз покаже, наприклад, коли один ЗМІ більше згадує про реформу, ніж інший. Складніший аналіз може виявити пов'язаність тем репортажів з джерелами, якими користуються ЗМІ.

Нижче наведено дані щодо проведення моніторингу на предмет висвітлення реформ у ЗМІ Одеси та Одеській області.

Мета: проведення регіональної комунікаційної кампанії щодо підвищення обізнаності мешканців Одеського регіону про ключові національні реформи. А також підвищення рівня критичного мислення та свідомого сприйняття медіаматеріалів, попиту на якісні новини та інформацію.

Завдання:

- провести моніторинг регіональних медіа з питань висвітлення реформ;
- провести медійну кампанії з обговорення проміжних результатів реформ на регіональному та національному рівні;
- збільшити кількість збалансованого професійного якісного медійного контенту в медіапросторі регіону.

Територіальні межі: Одеса, Одеська область.

Часові межі: серпень-грудень 2019 року.

Періодичність звітування: щомісяця, до 5 числа наступного місяця за періодом моніторингу

Об'єкти аналізу:

Друковані видання (5):

Порто-франко

Чорноморські новини

Беляевка сити (?)

Інтернет ресурси (10):

1. <http://trassae95.com/>
2. <https://bessarabiainform.com/>
3. <https://bilyayivka.city/>
4. <https://rozdilna.info/>
5. <https://izmacity.com/>
6. <http://izmailvechernii.com.ua/>
7. <http://www.pulsodes.od.ua/>
8. <http://reni-odessa.od.ua/>
9. <http://04849.com.ua/>
10. <http://baltalife.org/>
11. <https://ovd.today/>

Були відібрані за принципом географічної різноманітності, популярності на попередньою згодою видань щодо моніторингу. Основні показники обраних видань зазначені в **Додатку 1**.

Проведення моніторингу має надати відповіді на такі питання:

1. Кількісні показники (Скільки відсотків) матеріалів присвячених реформуванню?
2. Яким реформам відведено найбільше уваги?
3. Яка тональність згадування про реформи?
4. Чи збалансовано подана інформація про реформи?
5. Який характер подачі новин про реформування: пояснювальний, констатуючий, просте згадування?
6. Який інфопривід найчастіше стає приводом для створення матеріалу?
7. Чи виконують журналісти пошукову роботу для висвітлення теми реформування?
8. Чи посилаються одеські видання на міжнародний досвід впровадження реформ?
9. Чи пов'язують одеські журналісти процес впровадження реформи з міжнародними новинами?
10. Який жанр журналістських матеріалів найчастіше слугує для висвітлення процесів реформування?
11. Чи наявні графічні пояснення (інфографіки, схеми, відео) впровадження реформ?
12. Чи змінюється подача інформації в залежності від регіону публікації?
13. Чи пов'язують процеси реформування з конкретними персоналіями?